

Grön infrastruktur och ekosystemtjänster i hållbar landskapsplanering

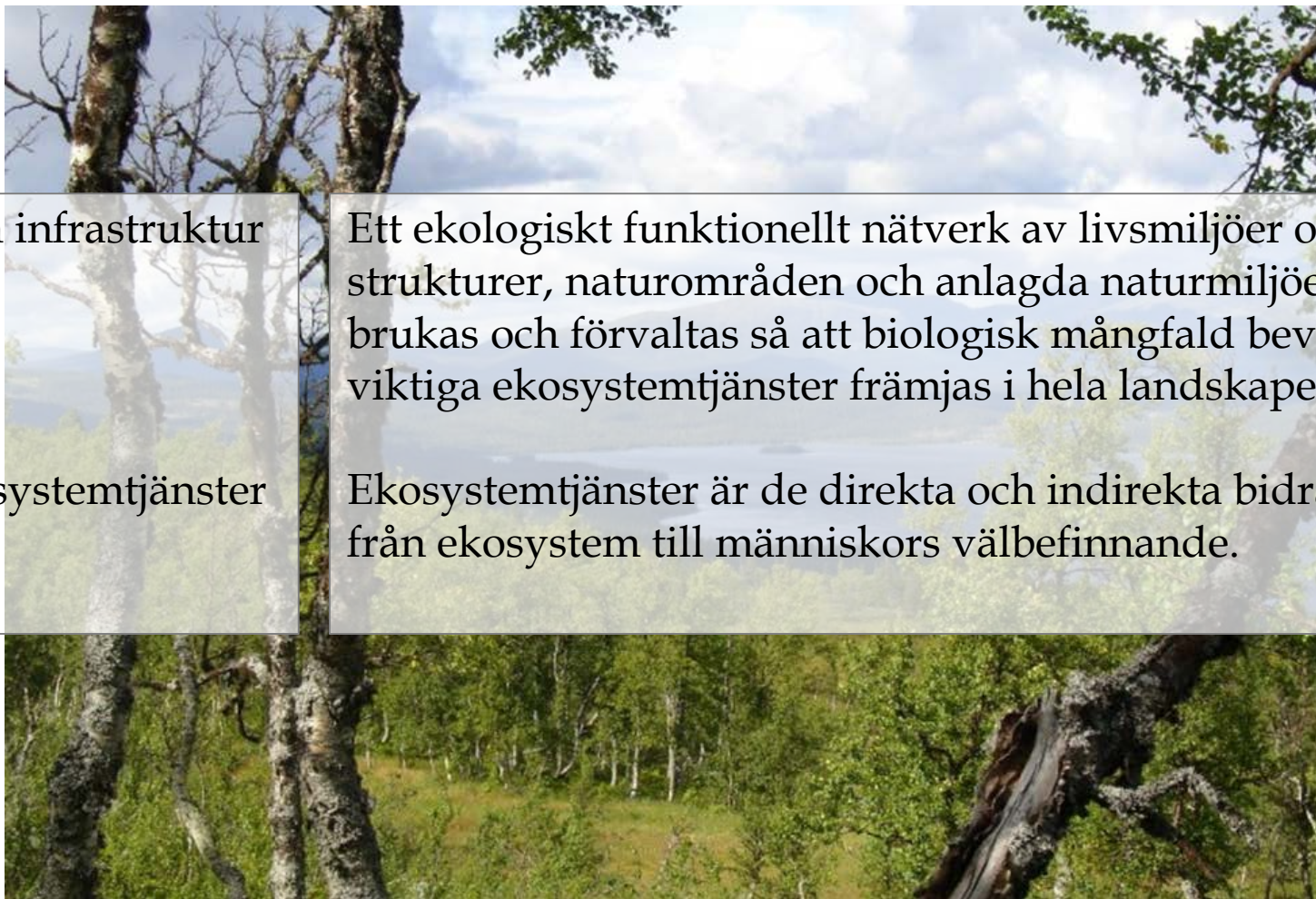
Johan Svensson, SLU. Storlagen fjällmiljö, 23-24/4 2018

Grön infrastruktur

Ett ekologiskt funktionellt nätverk av livsmiljöer och strukturer, naturområden och anlagda naturmiljöer som brukas och förvaltas så att biologisk mångfald bevaras och viktiga ekosystemtjänster främjas i hela landskapet.

Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är de direkta och indirekta bidragen från ekosystem till människors välbefinnande.

Hållbar landskapsplanering

18
INLANDET-KUSTEN
FREDAG 2 DECEMBER 2016 VÄSTERBOTTENS-KURIREN

Gardfjället stängs av för snöskoterkörning

VILL INTE OROA RENARNA. Två samebyar har avvakat med renflytten till skogslandet av rädsla för vargar i Nordmalings kommun. Nu stängs Gardfjället av för skoteråkning för att inte oroa renarna som är kvar på fjället.

VILHELMINA. Länsstyrelsen inför nu ett tillfälligt förbud mot terrängkörning inom Norra Gardfjället i Storums och Vilhelmina kommuner på begäran av Vapsten sameby. Anslaget från samebyn kom in den 22 november och beslutet sträcker sig från den 25 november till årets slut.

Det är första gången som fjället stängs den här tiden på året. Avstängningar brukar ske först på våren när renarna kommer upp på fjället, säger Inger Ann Omma, styrelseledamot i Vapstens sameby.

Förbudet gäller all statlig mark som är kalffäll samt anslutande skogsområde och till grannskogsgrunden inom Norra Gardfjället. Det innebär bland annat att skoterledarna mellan Umstak-Ripfäll-Matsdal samt Matsdal och Focemark hålls stängda. Inger Ann Omma hoppas på en snöfattig följande vinter så att renarna inte självmant börjar vandra ned från fjället för att söka sig vinterbetes i skogslandet.

Hon hoppas också att terrängkörningsförbudet respekteras.

Hoppas att folk förstår att det här är extraordinära omständigheter och att vi slipper få skoterkörning på fjället på tillfälligt förbud.

Det är första gången som fjället stängs den här tiden på året. Avstängningar brukar ske först på våren när renarna kommer upp på fjället, säger Inger Ann Omma, styrelseledamot i Vapstens sameby.

en kortare avstängning och med det stängs av området när vi får in begäran från samebyarna. Det här skulle heller inte påverka sammen i dagsläget, säger Åke

med Vapstens begäran om Norra Gardfjället, är det länsstyrelsen som fattar beslutet. Beslutet gäller även om överklagas.

JAN JOHN
090-03 60 00 j.j.john

Stora investeringar i Lycksele

LYCKSELE. Kommunens investeringsbudget för de kommande åren landar på drygt 80 miljoner kronor.

Inför 2017-2018 planeras följande strategiska satsningar i Lycksele:

- ✓ Garagebyggnad på kvarteret Köpmannen, 60 miljoner.
- ✓ Ombyggnad av central köket på Tannebergsskolan, 10 miljoner.
- ✓ Allmän omlastningsterminal på Furuviks industriområde, 5 miljoner.
- ✓ Multifunktionsbana på Tanneberget, 19 miljoner.
- ✓ Ombyggnation Föredalskolan, 25 miljoner.

Det pågår även en satsning på simhallen som finansieras med 20 miljoner kronor utanför tilldelad investeringsram.

Hur investeringsutmaningen ska fördelas över tid kommer att utredas inför december månads kommunfullmäktige.

Eftersom det handlar om stora summor föreslår länsstyrelsen även att fullmäktige ska besluta att inga andra investeringar ska göras inom de närmaste två åren (2017-2018). Akuta åtgärder är dock undantagna.

GUNILLA SJÖGREN

Fritidscentra får bidrag

LYCKSELE. Lycksele kommun har fått ett ge Kristine- fortsatt

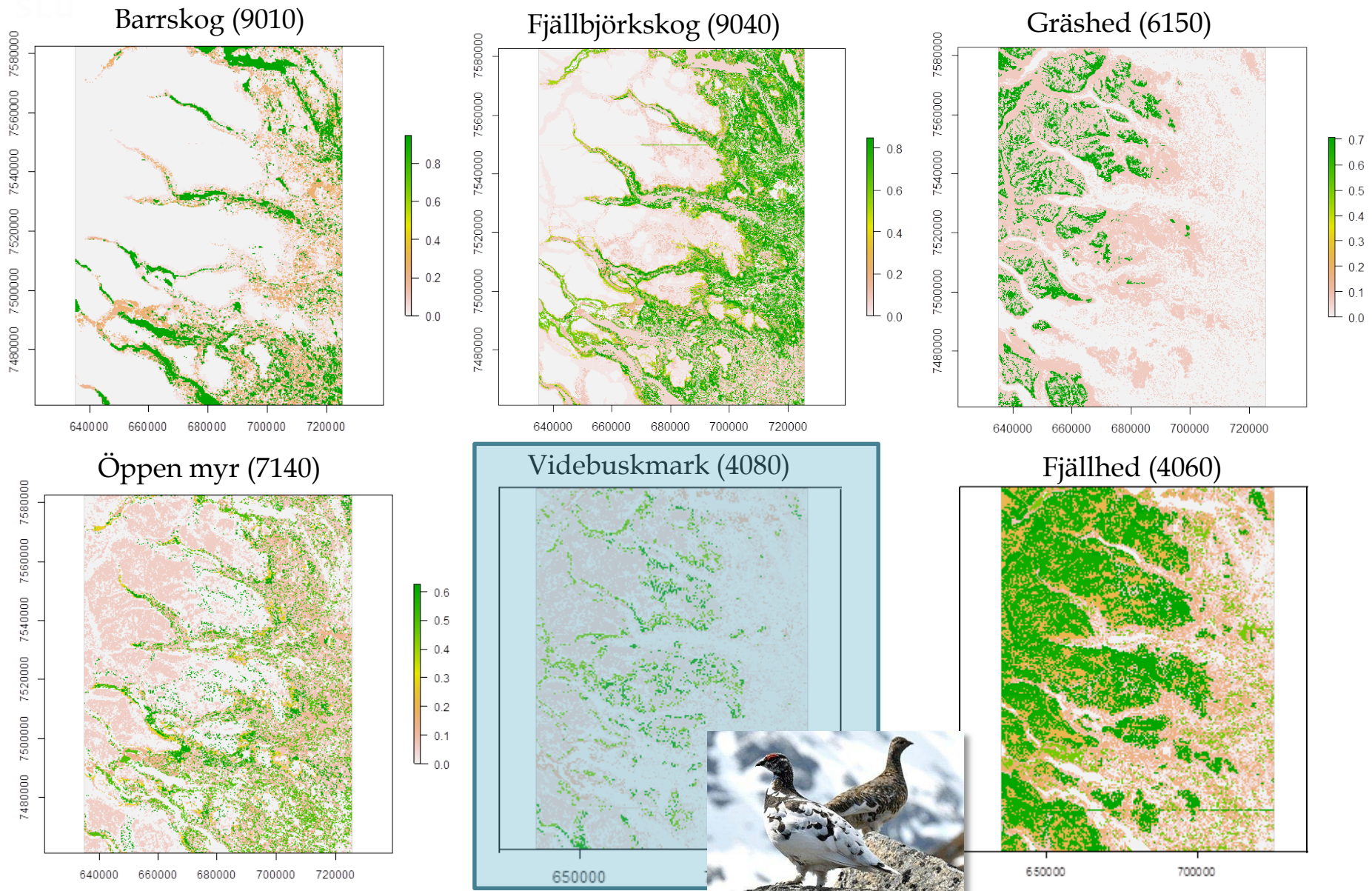
Nu stängs Gardfjället för skoteråkning för att inte oroa renarna.

FOTO: TORI LARSSON

- Naturresurser och användning av naturresurser
- Levande landsbygd
- Natur och kulturvärden
- Lokalt fokus – lokalt relevanta värden
- Olika markslag på olika skalor
- Rumsligt explicit som bygger på bra, relevant data
- Adaptiv m.a.p. förändringar
- Prognos- och testverktyg
- Medborgardeltagande
- Kommunikationsplan

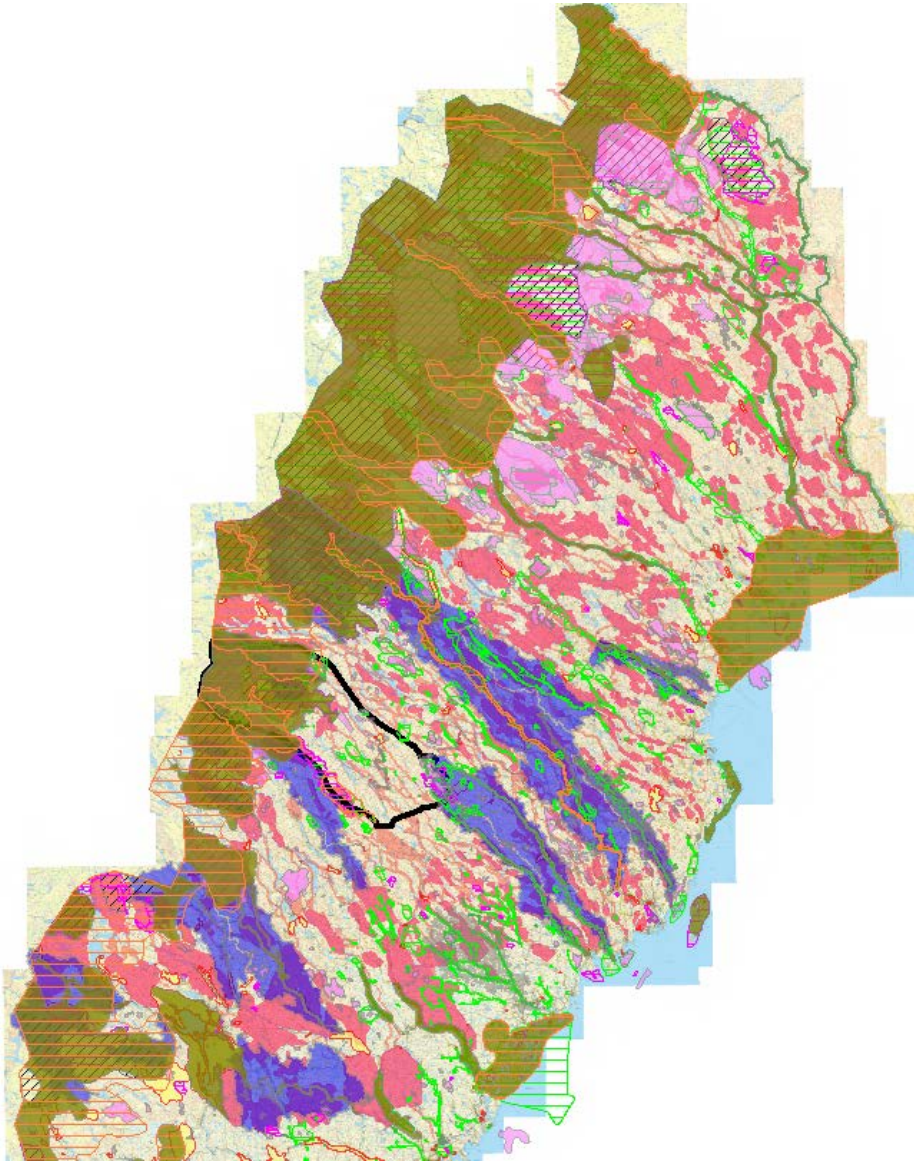
Hoppas att folk förstår att det här är extraordinära omständigheter och att vi slipper få skoterkörning som oroa renarna på fjället. Om de sätter sig i

Grön infrastruktur: Natura 2000 habitattyper

Norrbottensfjällen 90x120 km. Data från SPOT (2012, 10x10 m pixel), NILS och THUF. Validering med Fjällvegetationskartan

Grön infrastruktur: Riksintressen

Riksintressen:

- Vindbruk
- Rörligt friluftsliv
- Friluftsliv
- Natura 2000 art- och habitatdirektivet
- Natura 2000 fågeldirektivet
- Naturvård
- Obrutet fjäll
- Vattendrag
- Kulturmiljövård
- Rennäring
- Ämnen och mineral;
- Totalförsvarets anläggningar;
- Vattenförsörjning;
- Avfallshantering
- Industriell produktion;
- Energiproduktion

Grön infrastruktur: Riksintressen

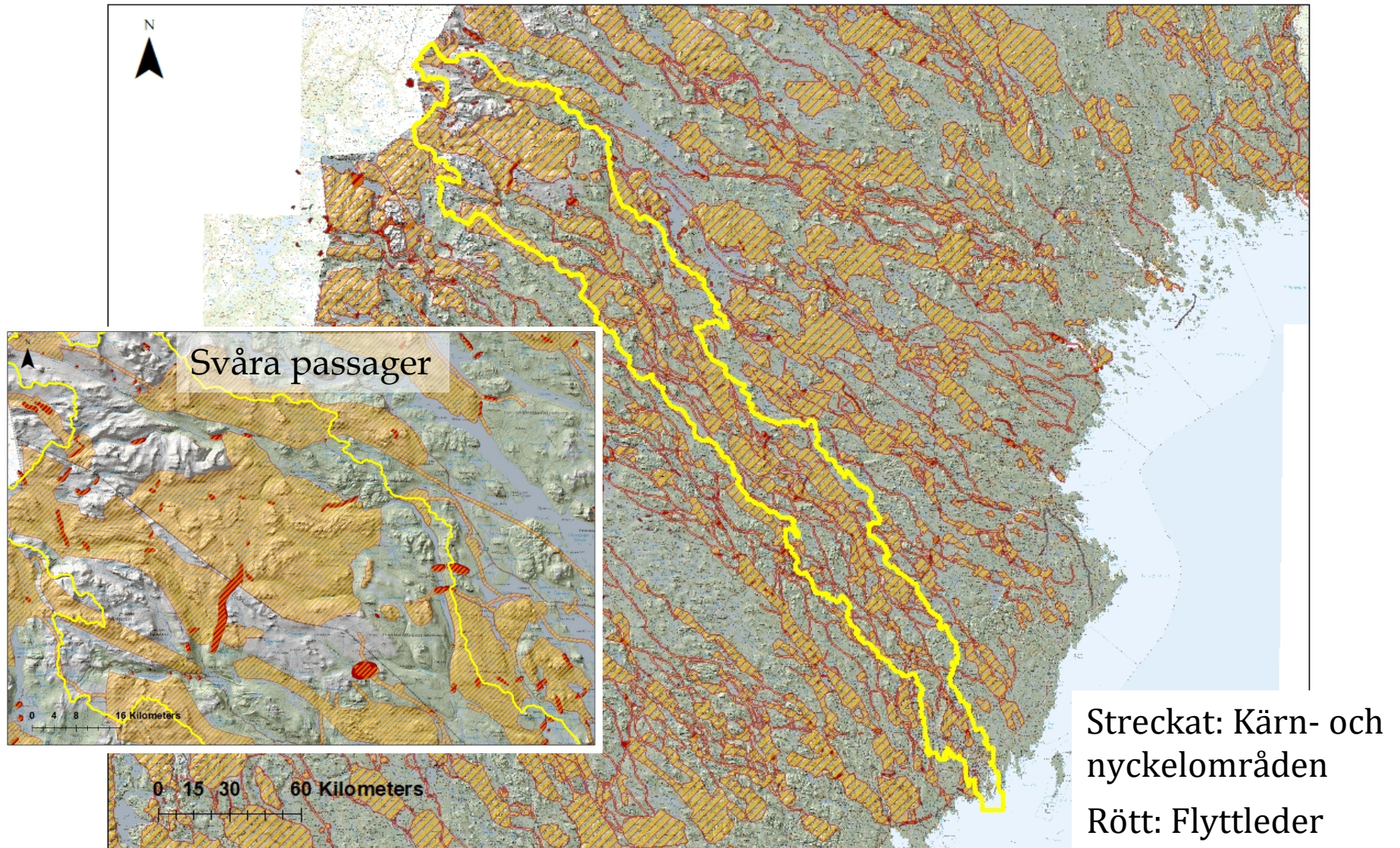
Geografisk överlapp (%)

Fjällregionen	Km2	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Rennäring	19 960		47	43	86	70	23	18	25	7
2 Naturvård	19 210	48		8	100	92	17	31	33	1
3 Rörligt friluftsliv	16 930	51	9		68	31	31	11	18	23
4 Friluftsliv	78 095	49	55	33		80	20	21	25	6
5 Obrutna fjäll	28 760	48	62	18	98		17	22	28	2
6 Vattendrag	8 320	55	40	63	83	60		19	39	13
7 Natura 2000 art- och habitat	7 480	48	79	25	98	83	21		1	5
8 Natura 2000 fågel	9 210	55	70	33	96	89	35	1		8
9 Skogsmark	4 600	32	3	85	45	14	23	8	15	

Konflikt – integration – synergi: Förutsättningar i tid och rum

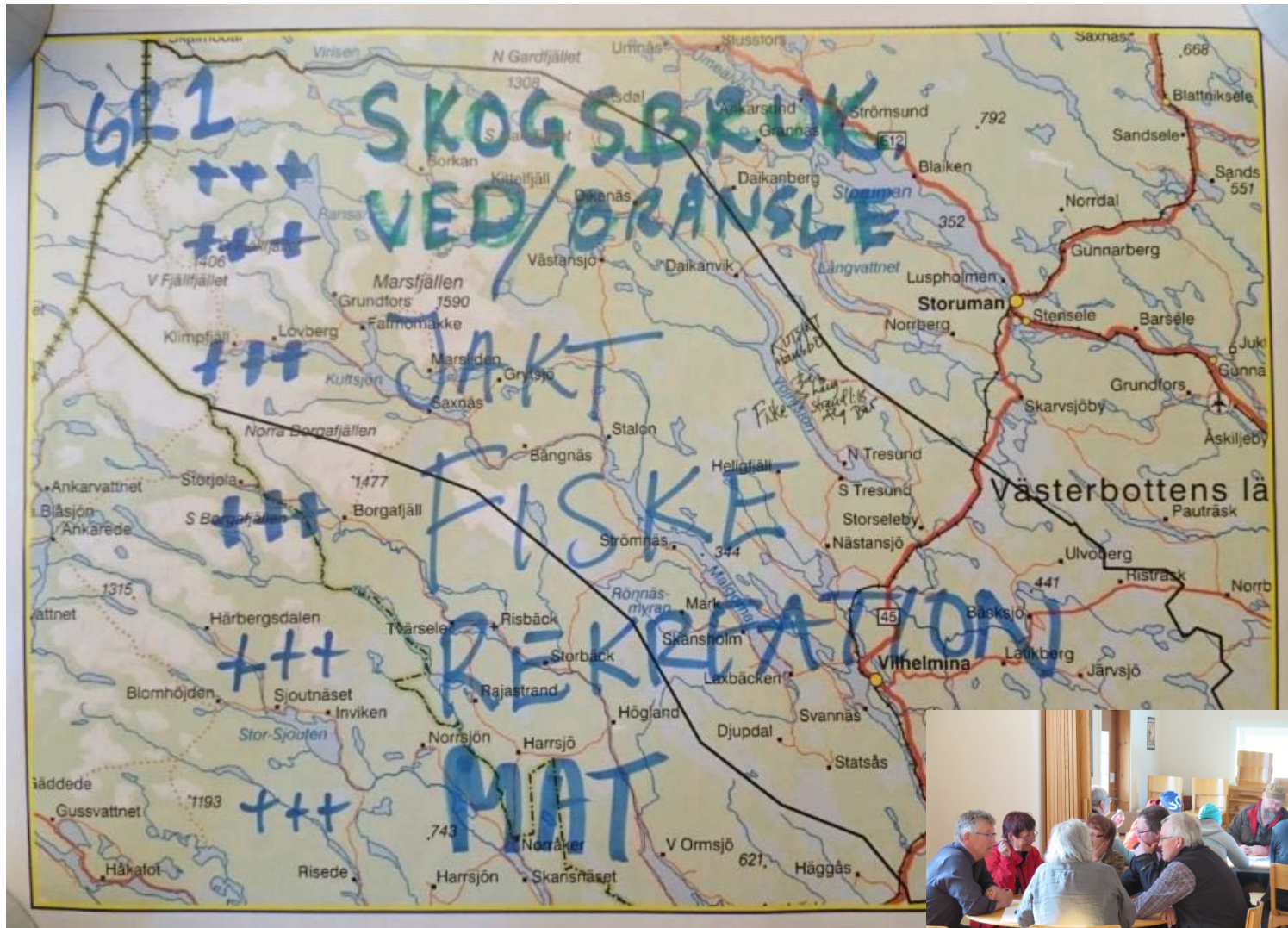

Grön infrastruktur: Rennäringen

Gult: Vindelälven-Juhtatdahka biosfärområdeskandidatur

Ekosystemtjänster

Grön ÖP fokusgrupp Dikanäs

Ekosystemtjänster

Rennäringen, den samiska kulturen, fjälllandskapet

Ekosystemtjänster: Rennäringen

Ekosystemtjänster (nyttor)

Renen

Försörjande: Kött, horn, skinn, ben, mjölk, ...

Reglerande och upprätthållande: Bete, tramp, fejning, ...

Kulturella: Fysiskt, intellektuella, spirituella och symboliska interaktioner

Rennäringen:

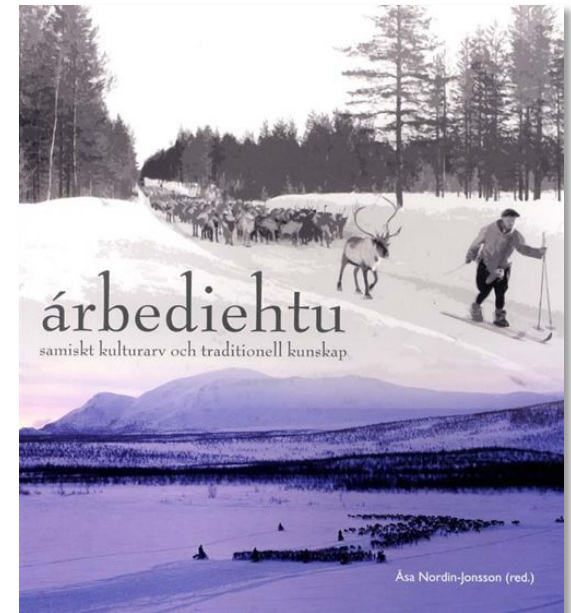
Kulturell identitet

Självhushållning + näringsverksamhet

Lokalt en betydande näringsverksamhet

Uthållig markanvändning som bygger på renens naturliga beteende

Det öppna, storslagna fjällandskapet med dess kulturella ekosystemtjänster, upplevelsevärden och aktiviteter

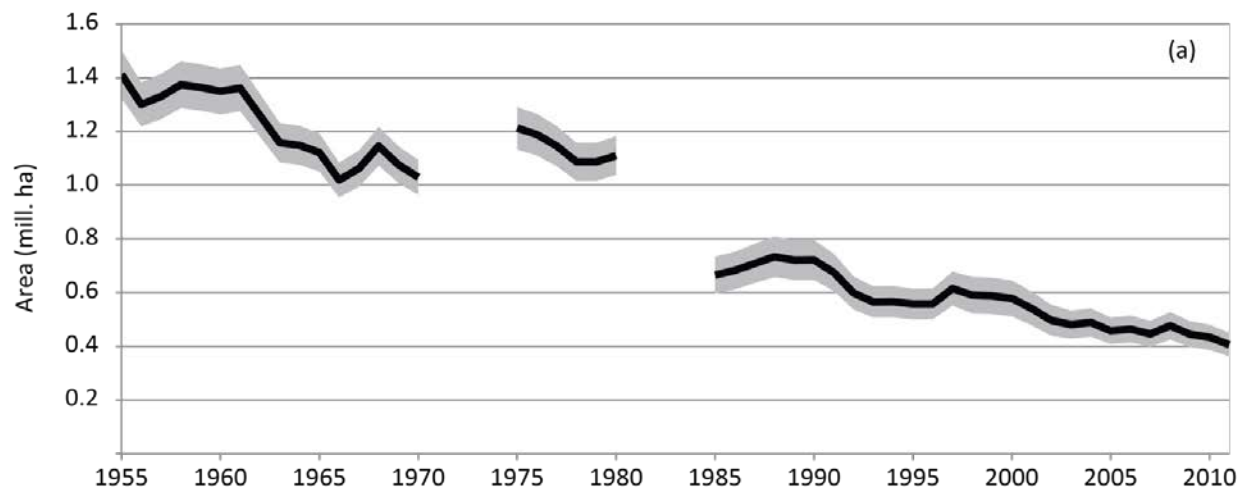

Ekosystemtjänster

Det öppna storslagna fjällandskapet förutsätter en stor nog population renar

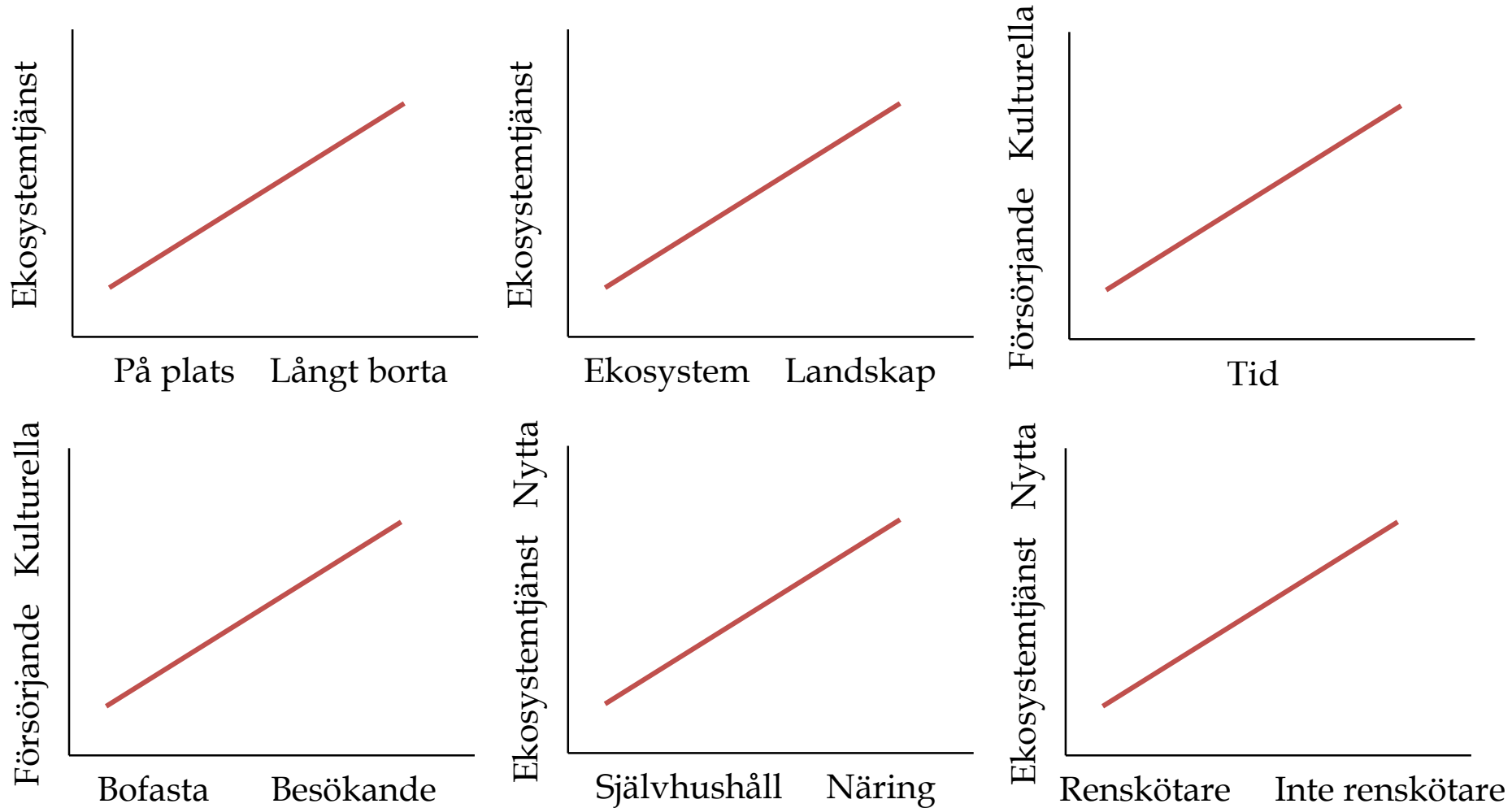

Täckningsgraden av marklav har minskat med 70% de senaste 50 åren

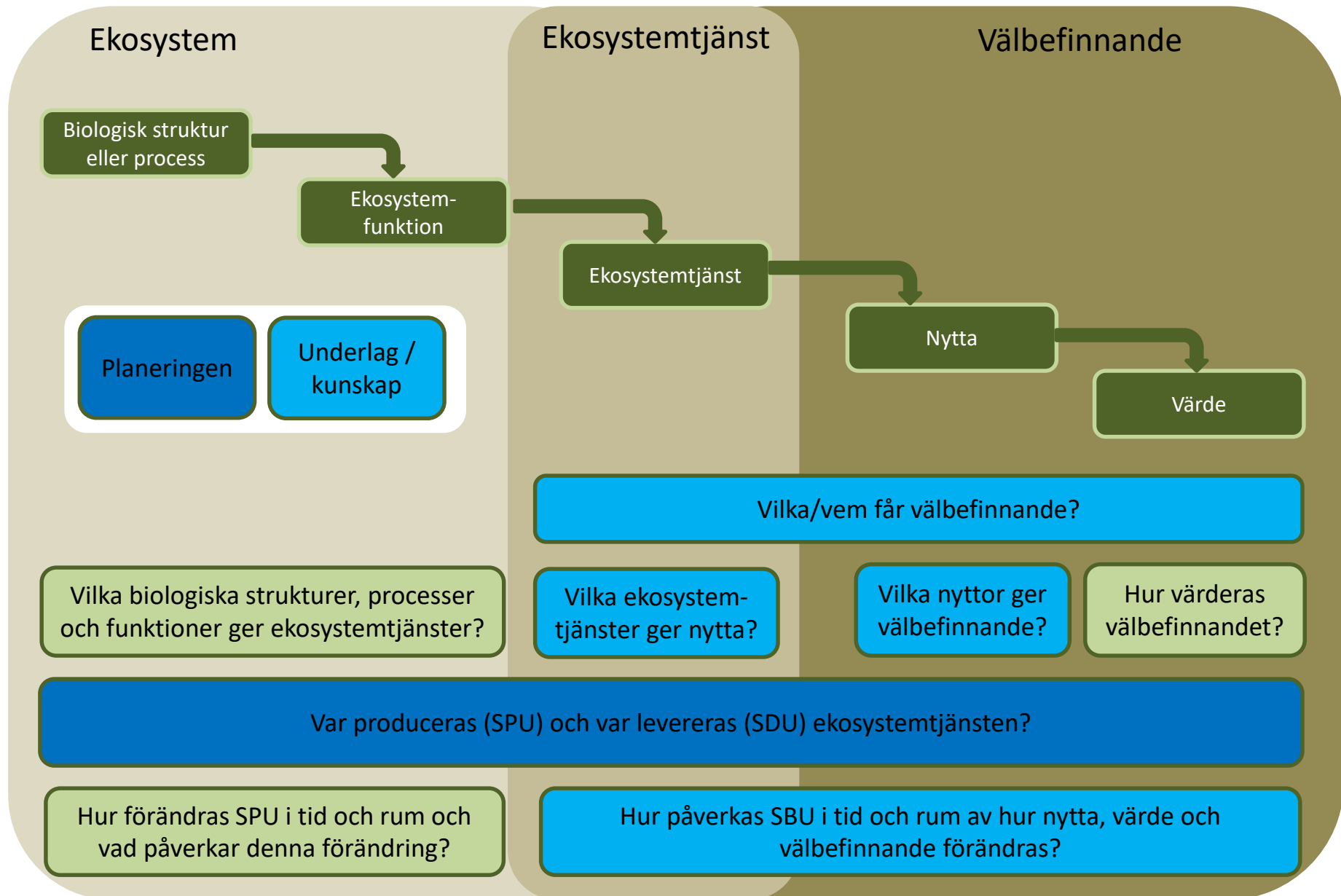
Data från
Riksskogs-
taxeringen.
Brott i kurvan
beror på
ändrad
inventerings-
metodik

Ekosystemtjänster: Rum, landskapstjänst, tid, vem, för, "äger frågan"

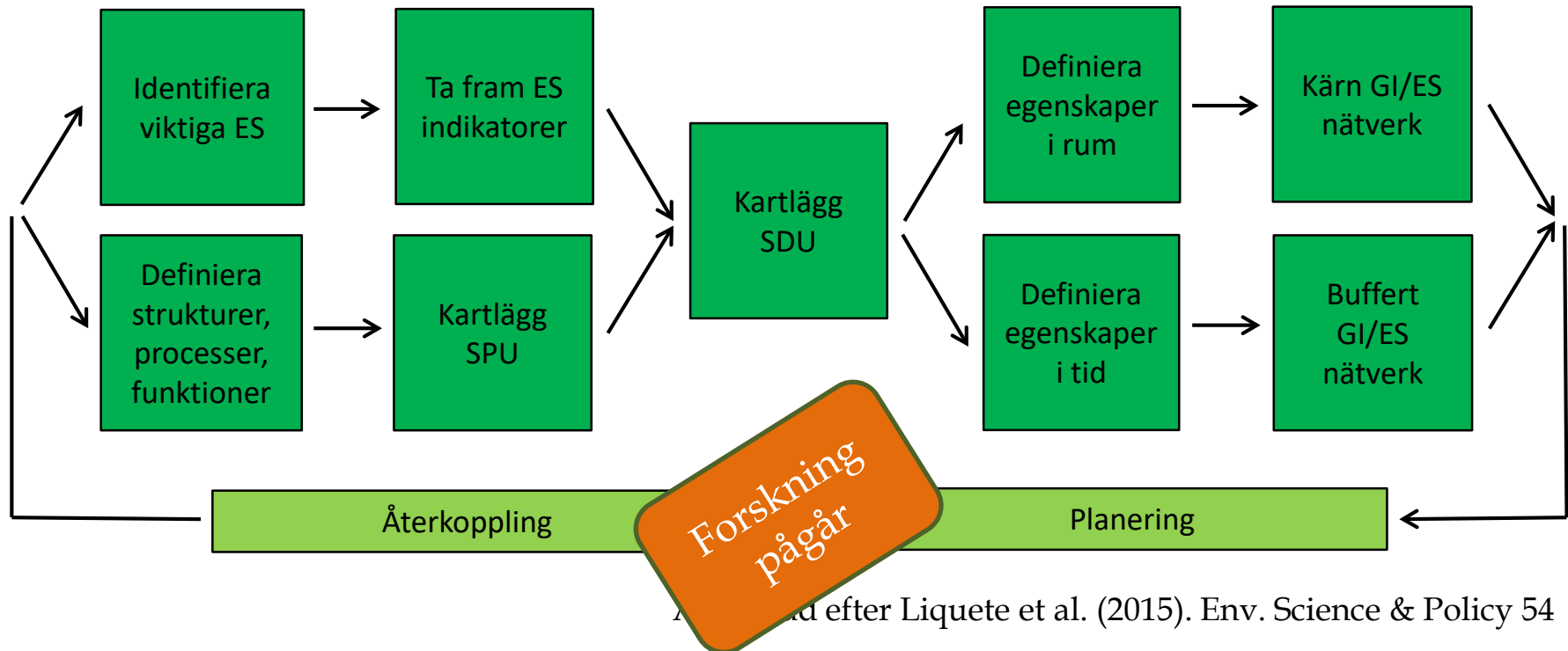

Det finns många olika faktorer som påverkar var en ekosystemtjänst produceras och levereras, om ekosystem eller landskap uppfattas som utgångspunkter, vilken typ av ekosystemtjänst eller nytta det definieras som över tid och vem som upplever tjänsten och nyttan

Ekosystemtjänster - Landskapsplanering

Grön infrastruktur / ekosystemtjänster: Landskapsplanering

Adapted after Liqueste et al. (2015). Env. Science & Policy 54

Kartläggning av ekosystemtjänst för grön infrastruktur i landskapsplanering

SPU = (ecosystem) service providing unit

SDU = (ecosystem) service delivery unit.

